

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Ülkemizin üretim kapasitesi yeterli olduğu halde son yıllarda tarımsal üretimimizde ciddi zafiyetler ve düşüşler meydana gelmektedir. Türkiye ekonomisi açısından önemli bir katma değer ifade eden tarım alanında üreticilerimiz zirai sorunlardan istihdama, ekonomik yetersizliklerden pazarlama sorunlarına kadar bir dizi problemle uğraşmaktadır.

Başta Akdeniz ve Ege olmak üzere ülkemizin birçok bölgesinde sebze ve meyve bahçelerinin en önemli zararlılarından biri Akdeniz meyve sineği olarak değerlendirilmektedir. Akdeniz meyve sineği (*Ceratitıs capitata*) turuncgiller başta olmak üzere birçok meyveye zarar vererek olgunlaşmadan dökümlere ve meyve kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Bu sinek aynı zamanda dış karantina zararlısı olduğundan ihracatta da sorunlara ve geri dönüşlere neden olmaktadır.

Dünya üzerinde çok sayıda ülkede bulaşık olan ve yine yüzlerce bitkiyi etkileyebilen Akdeniz Meyve Sineği 2010 yılından bu yana ülkemizde toplu mücadele kapsamında bulunmaktadır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü 2016 Ağustos ayında Adana, Hatay, Osmaniye ve Mersin illerini kapsayan bir mücadele programı başlatmış ve bu kapsamda da adı geçen illerimizi kapsayan bölge "Akdeniz Meyve Sineği Mücadelesi Pilot Projesi" için seçilmiştir.

Ancak adı geçen bölgelerin dışında ülkemizin birçok bölgesinde bu zararının yol açtığı maddi kayıplar ve sağlık tehditleri giderek büyümektedir. Özellikle son yıllarda hem üreticilerimizi hem de ihracatçılarımızı etkileyen sorunların başında gelen bu konuda, devletin bölgesel ve ulusal düzeyde planlama yapması gerektiği halde, mücadelede yetersiz kalınması üreticilerimizi ve ihracatçılarımızı mağdur etmektedir. İhraç edilen birçok ürünümüzün gümrük kapılarından ya da ihraç edildikleri ülke pazarlarına girmeden geri gönderilmesi bunun en somut göstergesidir.

Son olarak 2018 Temmuz ayında Rusya devleti. Rusya Tarım Ürünleri Denetim Ajansı Türkiye'den getirilen 20 tondan fazla kayısıda ve 85 ton kirazda Akdeniz meyve sineği tespit etmiştir. Bu gerekçeyle de söz konusu ürünleri ülkesine kabul etmemiştir. Aynı şekilde geçen Mayıs ayında Türkiye'den getirilen domateslerde ve Temmuz ayı başında, Türkiye'den getirilen 15 ton çilekte de sağlığa zararlı madde tespit edilmiş ve bu ürünlere Rusya Tarım Ürünleri Denetim Ajansı tarafından el konulmuştur ve iade edilmişlerdir.

Bu bağlamda;

1. Akdeniz meyve sineği ile mücadele kapsamında ulusal düzeyde ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
2. Yukarıda sayılanlar da dâhil olmak üzere yurt dışında el konulan tarım ürünlerinin toplam miktarı ne kadardır? Hangi ülkelere ihraç edilen ürünlerde geri dönüşler olmuştur? Bu ürünler hangileridir? Geri gönderilen ürünler için nasıl bir prosedür izlenmektedir? İade edilen ürünler imha mı edilmekte, yoksa iç piyasaya mı sürülmektedir?
3. Üreticilerimizin ve ihracatçılarımızın sayılan sebeplerden kaynaklanan maddi kayıplarını karşılamak için herhangi bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?
4. Akdeniz meyve sineği vb. zararlılarla mücadelede en kestirme yol zirai ilaçlama olarak görülmekle birlikte bu ilaçların kontrolsüz kullanımı insan sağlığını ciddi anlamda tehdit etmektedir. Bu anlamda Bakanlık, kontrolsüz ilaç kullanımının önüne geçmek için ne gibi önlemler almaktadır?
5. Bakanlık bünyesinde üreticilere zararlılarla mücadele ve zirai ilaç kullanımı ile ilgili herhangi bir eğitim verilmekte midir?